

Resultaten Rookmelderonderzoek 2007

(Brandwonden Stichting / First Alert 2007)

De Nederlandse Brandwonden Stichting en First Alert, hebben een gezamenlijk rookmelderonderzoek gehouden onder een representatieve steekproef van ruim 500 Nederlanders. Onderstaand treft u de meest opvallende feiten aan.

Algemene feiten

- Van de Nederlandse huishoudens beschikt 64% over tenminste één rookmelder. Daarnaast zijn er ook koolmonoxidemelders (4%) en combinatiemelders (8%).
- 39% procent heeft één rookmelder, 61% twee of meer.
- 32% van de eengezinswoningen (met rookmelders) heeft er maar één. Voor goede veiligheid is één rookmelder per verdieping vereist.
- 15% van rookmelders hangt in de keuken. Daar hangen ze niet goed, omdat er dan grote kans is op 'vals alarm'. Het resultaat hiervan is dat mensen de batterij verwijderen.
- Voor een goede detectie horen rookmelders aan het plafond te hangen. Toch hangt 24% van de rookmelders aan de wand. Hierdoor vertraagt de detectie.
- Bij 5% van de huishoudens (met rookmelders) is de rookmelder wel eens afgegaan om te waarschuwen voor een brand of rookontwikkeling.
- 30% van de huishoudens met een rookmelder had hem niet opgehangen of niet op de goede plaats opgehangen. Geschat wordt dat in 10% van de gevallen de rookmelder nog in de verpakking zit (cijfers uit 'Preventiecheck' Interpolis).
- Na 5 tot 10 jaar heeft 19% de batterij nog nooit vervangen (deze zijn dus leeg).

(Controle op) batterijen

- Ruim 19% van de Nederlanders geeft aan de werking van de rookmelder nooit te controleren. Nog eens 15% heeft dit alleen gedaan te hebben toen ze de rookmelder installeerde.
- 6% van de mensen weet dat er geen batterijen in hun rookmelder zitten.
- 11% heeft geen idee of de batterijen het doen.
- 6% kwam er na controle achter dat de rookmelder het niet deed!
- 19% van de mensen gaf aan de batterij verwijderd te hebben uit de rookmelder omdat deze hinderlijk alarm gaf. 1% geeft zelfs aan de batterij er wel eens uit te halen omdat ze de batterij voor iets anders nodig hebben.

Voorzichtige conclusie

- 19% heeft de batterij verwijderd (vanwege vals alarm)
- 6% zegt dat er sowieso geen batterij in de rookmelder zit
- 19% heeft zijn rookmelder nooit gecontroleerd
- 11% heeft de rookmelder alleen gecontroleerd bij installatie
- 24% van de rookmelders hangt aan de wand (foutief)
- 10% heeft de rookmelder niet opgehangen
- 32% van de eengezinswoningen heeft te weinig rookmelders.
- 11% heeft de batterij na 5 jaar nog nooit vervangen

In deze cijfers zit de nodige overlap. Hoeveel is niet precies bekend, dus de cijfers zijn niet zondermeer op te tellen. Maar zelfs bij een voorzichtige schatting, kan gesteld worden dat **minimaal 25% van de rookmelders niet of niet goed werkt**. Deze cijfers worden bevestigd door een Brits onderzoek (zie volgende pagina), waaruit blijkt dat bij 39% van de branden (in huizen met een rookmelder) er **geen** alarm afging.

Publieke opinie

- Maar liefst 91% vindt het een goede zaak als rookmelders verplicht zouden worden in alle woningen.
- Bijna iedereen (97%), dus ook de groep mensen die geen rookmelders heeft, vindt het hebben van rookmelders belangrijk.
- Bijna 16% van de mensen schat de levensduur van de rookmelderbatterij te hoog in.
- Ruim 33% van de mensen schat de prijs van de rookmelder te hoog in.

Onderhoud

- 59% van de mensen maakt zijn rookmelders nooit schoon. Regelmatig schoonmaken (bijvoorbeeld met een stofzuiger) voorkomt 'vals alarm' en bevordert het detectievermogen van de rookmelder. Dit is voornamelijk terug te voeren op een gebrek aan kennis. 71% van de ondervraagden weet niet dat het nodig is rookmelders schoon te maken.

Cijfers ‘United Kingdom Fire Statistics’

Dit voorjaar verscheen in Engeland het ‘UK Fire Statistics’- rapport waaruit duidelijk blijkt dat mensen zonder (werkende) rookmelders veel meer kans hebben te overlijden tijdens een woningbrand. Daarnaast werd geconstateerd dat in 38% van de woningbranden de rookmelder geen alarm geeft. Onderstaande cijfers geven hier enig inzicht in.

Het aantal doden bij woningbranden ‘met een werkende rookmelder’ (tabel 1) is nog relatief hoog, omdat hierin ook branden zijn meegenomen waar de rookmelders op zich wel functioneerden, maar geen alarm gaven. De hiervoor is meestal dat ze op de verkeerde plek opgehangen waren. In tabel 2 is hiervoor gecorrigeerd, de kans om te overlijden is dan 173% groter.

Tabel 3 bevestigt de cijfers uit het Nederlandse rookmelderonderzoek. Uit dit Engels onderzoek blijkt dat 39% van de rookmelders geen alarm geeft bij brand. De redenen hiervoor zijn uitgelegd in tabel 4.

Tabel 1. Dodelijke slachtoffers bij branden met en zonder werkende rookmelder.

	Werkende rookmelders	Geen rookmelder of geen werkende rookmelder	% verschil
Branden 2005	23.039	34.604	
Dodelijke slachtoffers	104	272	
Doden per 1000 branden	4,5	7,9	74%

Tabel 2. Dodelijke slachtoffers bij branden waarbij een rookmelder wel of geen alarm gaf.

	Rookmelders die alarm gaven.	Geen rookmelder of rookmelder die geen alarm gaf	% verschil
Branden 2005	19.995	37.748	
Dodelijke slachtoffers	63	313	
Doden per 1000 branden	3,1	8,2	173%

Tabel 3. Percentage rookmelders dat bij brand geen alarm gaf, naar type rookmelder .

	Batterijen - rookmelders	Rookmelders op het lichtnet
Branden in huizen met rookmelders	12.728	17.443
Branden waarbij de rookmelder geen alarm gaf	4842	2.287
Percentage	38%	13%

Tabel 4. Belangrijkste oorzaken van het feit dat (batterij)rookmelders geen alarm gaven bij brand.

	Percentage
Geen batterij	44%
Batterij leeg	9%
Rook bereikte de rookmelder niet	31%

Cijfers over aantal branden en slachtoffers 'CBS brandweerstatistiek'

Hieronder treft u een aantal tabellen aan uit de 'Brandweerstatistiek' die het CBS jaarlijks uitgeeft. De meest recente cijfers over 2006 zijn helaas nog niet gepubliceerd. De cijfers hebben betrekking op 2005 en voorgaande jaren en geven inzicht in het aantal branden, de oorzaken, de slachtoffers en de maatschappelijke kosten.

1. Branden

	Alle branden	Schoorsteenbrand	Buitenbrand	Binnenbrand		
				totaal brand	kleine brand	grote brand
	<i>x 1 000</i>					
1990	42,4	2,5	27,3	12,6	11,2	1,4
1995	46,1	2,2	30,3	13,6	12,3	1,3
2000	46,0	1,7	30,4	13,9	12,4	1,5
2003	54,0	1,7	38,3	13,9	11,8	2,1
2004	43,0	1,7	28,3	13,0	11,2	1,9
2005	43,2	1,5	28,5	13,1	11,2	1,9

Bron: CBS

2. Branden per 100 000 inwoners, naar aard

	Alle branden	Schoorsteenbrand	Buitenbrand	Binnenbrand		
				totaal	kleine brand	grote brand
1990	284	17	183	85	75	10
1995	299	14	196	88	80	9
2000	290	10	192	88	78	10
2003	333	11	237	86	73	13
2004	265	10	174	80	69	12
2005	265	9	175	81	69	12

Bron: CBS

3. Binnenbranden naar object en oorzaak

	Totaal	w.v. met als oorzaak						
		brandstichting	spelen met vuur door kinderen	roken	brandgevaarlijke werkzaamheden	defect/ verkeerd gebruik apparaat/ product	overig	onbekend-
	<i>x 1 000</i>							
1990	12,6	2,4	1,0	0,4	0,4	5,3	1,0	2,0
1995	13,6	2,3	0,6	0,4	0,8	4,1	2,9	2,3
2000	13,9	2,5	0,4	0,5	0,7	3,8	3,1	2,9
2003	13,9	2,1	0,2	0,5	0,7	3,5	3,1	4,0
2004	13,0	1,9	0,2	0,4	0,5	3,3	2,8	3,9
2005	13,1	1,5	0,2	0,4	0,5	3,2	3,1	4,3

Bron: CBS

4. Slachtoffers en reddeningen bij brand

	1990	1995	2000	2003	2004	2005
Doden	104	82	62	85	74	67
w.v.						
brandweerpersoneel	3	3		3		
anderen	101	79	62	82	74	67
Gewonden	821	1 020	1 227	1 139	1 085	1 013
waarvan						
brandweerpersoneel	90	41	14	7	15	8
anderen	731	979	1 213	1 132	1 070	1 005
Reddingen	661	1 106	1 045	1 107	920	567
waarvan door						
brandweerpersoneel	418	650	601	798	586	368
anderen	243	456	444	309	334	199

Bron: CBS.

5. Branden met schade in woningen

	Woning- voorraad	Branden		Schadebedrag	
		totaal	per 1 000 woningen	totaal	per woning brand met schade
	<i>x 1 000</i>		<i>abs.</i>	<i>mln euro</i>	<i>euro 1 000 euro</i>
1990	5 802	5,3	0,91	56,9	10,7
1995	6 192	6,0	0,97	66,5	11,1
2000	6 590	5,2	0,80	80,5	15,3
2003	6 764	4,8	0,72	125,6	25,9
2004	6 810	4,3	0,64	103,8	23,9
2005	6 859	4,1	0,59	117,7	28,9

Bron: CBS.
